

3. Мак-Дугалл Д. Д., Уентер Г. Є., Грин Г. Д. Физиологическое тестирование спортсмена высокого класса / – К.: Олимп. лит, 1998.
4. Иваницкий М. Ф. Анатомия человека. – М.: ФиС, 1985.
5. Морфология человека: учебн. пособие / под ред. Б. А. Никитюка, В. П. Чтецова. – М.: Изд-во МГУ, 1990. – 344 с.

САМОСТІЙНА РОБОТА № 12

Тема. Особливості будови внутрішніх органів та нервової системи дітей і підлітків та осіб літнього віку.

Мета – засвоїти морфологічні особливості внутрішніх органів дітей і підлітків, які варто враховувати під час занять хореографією, фізкультурою, спортом, та особливості будови внутрішніх органів осіб літнього віку, котрі варто враховувати добираючи фізичні навантаження.

ЗМІСТ РОБОТИ

Завдання 1. Опишіть особливості органів дихання дітей і підлітків. Поясніть, у якому віці відбувається формування бронхового дерева, коли і які зміни відбуваються в легеневих ацинусах дітей і

як ці зміни відображаються на величині об'єму легень.

Завдання 2. Охарактеризуйте вікові зміни в будові паренхіми нирки та в оболонках нирки. Вкажіть етапи інтенсивного росту нирки та вікові зміни топографії нирок.

Завдання 3. Поясніть вікові зміни в будові стінок порожнистих органів травлення (шлунка, тонкої кишки, товстої кишки). Вкажіть особливості будови очеревини дітей. Яке значення вони мають?

Завдання 4. Опишіть морфологічні особливості паренхіми печінки і підшлункової залози дітей.

Завдання 5. Зробіть висновок про те, як основні морфологічні особливості внутрішніх органів і нервової системи дітей і підлітків впливають на їхні функції та рухові можливості.

Завдання 6. Опишіть вікові зміни, які виникають під впливом фізичних навантажень у головному та спинному мозку.

Завдання 7. Назвіть та поясніть морфологічні прояви старіння паренхіматозних і порожнистих внутрішніх органів.

Завдання 8. Вкажіть, які структурні зміни відбуваються у легенях та у дихальних шляхах у осіб літнього віку.

Завдання 9. Охарактеризуйте морфологічні зміни, які відбуваються в органах травлення у осіб літнього й старечого віку.

Завдання 10. Поясніть, як з віком змінюються утворення очеревини та до чого це призводить.

Завдання 11. Опишіть морфологічні особливості органів сечової системи осіб літнього віку.

Завдання 12. Зробіть висновок про те, як основні морфологічні особливості внутрішніх органів і нервової системи осіб літнього віку відображуються на їхніх функціях та рухових можливостях.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

Основна література:

1. Гриньків М. Я. Спортивна морфологія (з основами вікової морфології): Навч. Посіб. / Гриньків М. Я., Вовканич Л. С., Музика Ф. В. // – Львів, 2015. – 304 С.
2. Гриньків М. Я., Баранецький Г. Г. Спортивна морфологія (з основами вікової морфології): Навч. посібник. – Львів, "Укр. технології", 2006. – С. 124.

3. Спортивна морфологія: навч. посібник / за ред. Музики Ф. В., – Л., ЛДУФК, 2011. –160 с.
4. Спортивна морфологія: навч. посібник для практичних занять / авт. кол. : Музика Ф. В., Вовканич Л. С., Гриньків М. Я., Маєвська С. М., Куцериб Т. М // за ред. Музики Ф. В., - Л., ЛДУФК, 2015. – 204 С.
5. Спортивна морфологія: навчальний посібник / Савка В. Г., Радько М. М., Воробйов О. О. та ін. / за ред. Радька М. М. – Чернівці: Книги-XXI, 2005. – 196 с.
6. Никитюк Б. А., Гладишева А. А. Анатомия и спортивная морфология (практикум) / – М.: ФиС, 1985.
7. Козлов В. И., Гладишева А. А. Основы спортивной морфологии / – М.: ФиС, 1977.

Додаткова література:

1. Мартиросов Є. Г. Методы исследования в спортивной антропологии / М.: ФиС, 1982.
2. Вовканич Л. С. Біологічний вік людини / – Л., Сполом, 2009. – 92 с.
3. Мак-Дугалл Д. Д., Уентер Г. Є., Грин Г. Д. Физиологическое тестирование спортсмена высокого класса / – К.: Олимп. лит, 1998.
4. Иваницкий М. Ф. Анатомия человека. – М.: ФиС, 1985.
5. Морфология человека : учебн. пособие / под ред. Б. А. Никитюка, В. П. Чтецова. – М.: Изд-во МГУ, 1990. – 344 с.